

VERSLAG HOORZITTING EXPERIMENT GESLOTEN COFFEESHOPKETEN

Datum: 28 mei 2019
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 19.00- 20.30 uur

Aanwezig: H.E.H. van Niejenhuis (voorzitter, PvdA), GroenLinks: M. Wijnja; PvdA: T.J. Bushoff, M. van der Laan, D.J. van der Meide; D66: J.S.R. Lo-A-Njoe, W. Paulusma, I. Venhuizen; SP: L.B. Wobma; VVD: I. Jacobs-Setz; ChristenUnie: G.B.H. Brandsema, E. Heemstra; Partij voor de Dieren: T. van Zoelen; CDA: R. Bolle; 100% Groningen: M. Mellies; Student en Stad: J. van Deelen; PVV: K.A. Uneken

Namens de griffie: W.T. Meijer (raadsadviseur)

Namens het college: burgemeester P.E.J. den Oudsten, wethouders P.S. de Rook

Insprekers: Berend Fokke (coffeeshophouder), Marjola van de Brand (coffeeshophouder), Nout Verbeek (advocaat coffeeshophouder), Gerda Nijman en Alfred Balk (namens meerdere coffeeshops), John Meijers (potentiële wietkweker), Eelkje Oldenburger (potentiële wietkweker), Fleur Woudstra (stichting drugsbeleid), Jakob Zwinderman (op persoonlijke titel)

Afwezig m.k.: Stad en Ommeland

Verslag: J. Bosma

De voorzitter:

- Opent de hoorzitting om 19.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.
- Meldt dat de commissie Financiën en Veiligheid het onderwerp ook nog opiniërend zal bespreken en de raad uiteindelijk besluitvormend. Alle inbreng zal worden meegewogen.
- Verwacht morgen uitsluitsel over de nieuwe datum voor de te verplaatsen commissievergadering Financiën en Veiligheid van 5 juni 2019. Het wordt waarschijnlijk 19 juni 2019.
- Wijst erop dat er een videoreportage wordt gemaakt. Wie liever niet in beeld wil komen, kan dat melden aan de maker.
- Stelt voor de insprekers eerst allemaal aan het woord te laten om daarna vragen te stellen.

Dhr. Fokke (coffeeshophouder) wil natuurlijk graag dat de achterdeurproblematiek wordt opgelost, maar wil niet meewerken aan het experiment in de huidige vorm. Waarom moet de voordeur totaal anders? Ook zijn er grote twijfels over de kwaliteit, kwantiteit en continuïteit van de legale aanvoer en is de eindigheid van het experiment onverteerbaar. De voordeur werkt nu veilig en zonder overlast. Het moeten bewaren van de hele voorraad leidt tot een groot en overbodig veiligheidsrisico voor klanten en personeel. Beter is het geleidelijk over te stappen op gedoogde aanvoer terwijl de voordeur gelijk blijft. Enthousiasme over een experiment met de gesloten coffeeshopketen is begrijpelijk, maar de commissie-Knottnerus en de Raad van State verklaren dat het onvoldoende representatief is en geen methodologisch verantwoorde analyse zal opleveren. Daarmee wordt het doel niet bereikt. Het is duidelijk dat rechts Nederland geen legalisering wil. CDA-Kamerlid mevrouw Van Toorenburg wil alle coffeeshops zelfs liever sluiten. Het wietexperiment is in deze vorm gedoemd te mislukken volgens burgemeester van Rotterdam de heer Aboutaleb. Het doel lijkt geen legalisatie van de achterdeur op termijn en ontmanteling van de voordeur. Waarom zou Groningen mee willen werken aan het experiment? De kans op rampspoed is groot. De Raad voor de rechtspraak verwacht vele juridische procedures en schadeclaims. Ook zal Groninger er niet veiliger of vriendelijker op worden. Groningen zou een proefkonijn worden en daar loopt het in de regel slecht mee af.

Mw. Van de Brand (coffeeshophouder) is al 31 jaar eigenaar van coffeeshop Raggamuffin aan de Noorderstationsstraat. Zij twijfelt ernstig aan de realiteitszin van de maatregelen en de haalbaarheid van de voorgestelde aanlevering. Veiligheid is het grootste risico wanneer de hele weekvoorraad in de coffeeshop moet liggen. Er is al een keer een overval geweest voor 25 euro. Het is niet voor niets dat steeds meer burgemeesters, gemeenten en coffeeshops afhaken. Het is beter mee te doen aan een goed doordachte proef. Alle coffeeshophouders willen het graag goed geregeld hebben, maar deze proef is niet reëel.

Dhr. Verbeek (advocaat namens coffeeshophouder mevrouw Bolhuis) spreekt ook in namens zeven coffeeshophouders die het grotendeels eens zijn met mevrouw Bolhuis. Het experiment is niet goed doordacht en eigenlijk gedoemd te mislukken. Bovendien kan het grote en onherstelbare schade toebrengen aan coffeeshops. Het is alsof zij worden opgesloten in een brandgevaarlijke ruimte. Het aanbod zal versralen waardoor een groot aantal klanten zijn heil zal zoeken bij coffeeshops in omliggende gemeenten of in de illegale straat- en thuishandel. Hoe worden deelnemende coffeeshops tegen die oneerlijke concurrentie en het onvermijdelijke verslechterende imago beschermd? Deelnemers zullen niet de lusten dragen, maar wel de lasten doordat ook zij geassocieerd zullen worden met toegenomen hinder. Te vrezen valt dat er na mislukking van het experiment stemmen op zullen gaan het gedoogbeleid geheel af te schaffen. Wat gebeurt er met telers die niet voldoende voorraad kunnen leveren en wie vergoedt de schade? Kunnen coffeeshops zich in dat geval terugtrekken uit het experiment? Hoe wordt de aanzienlijk grotere aanwezige handelsvoorraad beveiligd? Komt er een wekelijkse aanlevering? Wie bepaalt hoe, waar en wanneer geleverd wordt en wie draagt het risico van diefstal onderweg? In het plan is dit alles niet geregeld. Mevrouw Bolhuis doet een klemmend beroep op de gemeente niet deel te nemen aan het experiment. Mocht de gemeente onverhoopt toch deelnemen, dan is het verzoek de genoemde knelpunten op te lossen of op zijn minst te verzachten en de mogelijkheid te bieden een shop over te dragen. Zo kunnen coffeeshophouders vanaf een andere locatie en met een andere rechtsvorm deelnemen of zich juist onttrekken aan het experiment. Zonder die voorwaarde zullen zij opgesloten zitten in een brandgevaarlijke ruimte.

De heer Balk (coffeeshophouder) is geen voorstander van het experiment in de huidige vorm, omdat het te veel risico's en onzekerheden kent. Natuurlijk moet er wat veranderen aan het gedoogbeleid, maar de regulering moet 100% goed zijn en het product moet beter zijn dan wat op straat te koop is. Anders blijven de klanten weg. Wanneer het experiment mislukt of stopt, dan is er geen weg meer terug omdat klanten en leveranciers zijn weggevallen. Het klemmende verzoek is dit experiment niet aan te gaan totdat er duidelijkere regels zijn geformuleerd.

Mevrouw Nijman (coffeeshophouder) sluit zich aan bij voorgaande sprekers. Het is duidelijk dat het experiment er moet en zal komen, maar waarom wil Groningen zo graag meedoen? Is het niet verstandiger een gemeente met minder coffeeshops deel te laten nemen, zodat het duidelijker te controleren en te handhaven is dan in Groningen dat twaalf coffeeshops telt?

Dhr. Meijers (potentiële wietkweker) is samen met zijn vrouw een modelteler uit Bierum en heeft een belangrijke rol gespeeld in het bespreekbaar maken van de achterdeur. Nu willen zij met hun jarenlange ervaring hun liefde voor de plant blijvend inzetten voor het slagen van dit experiment. Het advies van de stichting JOINus is op belangrijke punten overgenomen door de commissie-Knottnerus: minimaal tien telers, vrijemarktwerking, geen pesticiden, geen beperkingen aan diversiteit en een voorbereidingstijd van minimaal een jaar. Een team van betrouwbare en vakbekwame mensen staat klaar om deel te nemen. Er is een mooie beoogde locatie waarover gesprekken zijn met betreffende gemeenten. Het is jammer dat de keten niet meteen gereguleerd wordt, maar het experiment is toch een stap in de goede richting. Het aanbod moet goed aansluiten op de wensen van de consument, die iets te kiezen moet hebben. Dat kan ook met minimaal tien telers met elk minimaal tien soorten cannabis. Dat levert minimaal honderd soorten op bij aanvang. Coffeeshops zijn nu afhankelijk van het illegale aanbod, dat sterk wisselt en niet altijd aansluit bij de wensen van de consument. Er zijn nooit regels geweest over productie en dat heeft negatieve effecten gehad op de volksgezondheid en de openbare orde. De heer Meijers produceert cannabis van hoogwaardige kwaliteit, organisch en op biologische wijze gevoed. Het merendeel van de consumenten geeft hier de voorkeur aan boven een commercieel massaproduct. De telers kunnen een constante en hoogwaardige productie realiseren en zien ernaar uit in alle rust en vrijheid hun bedrijf te mogen voeren. Het biedt de kans om in de toekomst zeker meer dan twintig soorten aan te kunnen bieden en om te investeren in de ideale teeltfaciliteit met een geperfectioneerd productieproces, tot aan het drogen toe. Op termijn is het doel energieneutraal te produceren met ook duurzame verpakkingen. De telers hebben ook expertise op het gebied van nederhasj. Een deel van de consumenten zal daar ook voor kiezen. Voordeel is dat het vrij is van onzuiverheden en allerlei toevoegingen. Huidige illegale producenten zijn niet in staat te zorgen voor een constante aanvoer van kwalitatief hoogwaardige cannabis. Nu kan een teler zo opgerold worden waardoor zijn aanbod wegvalt. In de nieuwe situatie gaan alle partijen erop vooruit. De telers streven naar een goede samenwerking met de coffeeshops, die een belangrijke sociale functie vervullen en ook voorlichting kunnen geven.

Mevrouw Oldenburger (namens potentiële kweker QATI) wil een moderne CO₂-neutrale en duurzame faciliteit realiseren voor ongeveer 11 miljoen euro. Er lopen gesprekken met onder meer de NOM en de Rabobank. Er wordt geld gereserveerd voor voorlichting over veilig gebruik. Al twee jaar werken er mensen met hart en ziel aan de businessplannen en het samenstellen van een interdisciplinair team. Doel is de coffeeshophouders te ontzorgen vanuit de triplehelixgedachte. De synergie tussen ondernemers, wetenschappers en overheid staat centraal. Fundamenten zijn veiligheid, volksgezondheid, kwaliteit, transparantie, maatschappelijk verantwoord ondernemen en continuïteit. EV Biotech is aangesloten, een microbiologisch laboratorium gespecialiseerd in terpenen die zich bezig zal gaan houden met standaardiseren en veilig doseren aan de hand van nieuwe methodieken. De productiefaciliteit zal voldoen aan de hoogste kwaliteitseisen, gesteld door het ministerie. Het levert 80 directe en 120 indirecte banen op voor stad en Ommeland. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen ook kansen. De faciliteit garandeert homogene en hoogwaardige producten met een grote diversiteit aan rassen, soorten, smaken, toedieningsvormen en CBD- en THC-gehalten. Traceerbaarheid in de hele keten is gegarandeerd via het quality assurance systeem. De hasj zal niet te onderscheiden zijn van illegaal geïmporteerde varianten. Er wordt gezorgd voor productie, verwerking, verpakking, opslag én beveiligde levering tot aan de sluis. Met coffeeshophouders zal de marktvaart en -behoefte in kaart worden gebracht. Een jaar van tevoren kan al besteld worden. Om te voorkomen dat buitenlandse bedrijven gaan domineren, is het verzoek om in te stemmen met dit experiment, zodat de gelden en de werkgelegenheid – ook voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt – in Nederland blijven. Zo kan samen gewerkt worden richting een nieuw legaal systeem.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid) licht toe dat de stichting landelijk onafhankelijk opereert met boegbeelden als Frits Bolkestein, Hedy D'Ancona, Jan Terlouw en Dries van Agt. Al jaren pleit de stichting voor regulering van teelt, verkoop en gebruik van cannabis ter bevordering van veiligheid en volksgezondheid. De drooglegging van alcohol in de VS van de jaren twintig heeft laten zien dat een verbod criminaliteit in de hand werkt. Nu lopen veel staten voorop wat betreft cannabis, bijvoorbeeld in Boulder, Colorado. Coffeeshops zien er daar uit als gewone winkels met twee ingangen: voor medicinale en recreatieve wiet. Er is daar nauwelijks nog sprake van straathandel, gezondheidsrisico's en overlast, terwijl het systeem veel accijns oplevert dat in onderwijs en welzijn wordt gestoken. Dit model verdient de voorkeur boven dit kreupele experiment. Nederland lijkt gek genoeg achter te blijven. De stichting adviseert om met andere gemeenten in het land samen op te trekken om de voorwaarden dusdanig te wijzigen dat het experiment praktisch uitvoerbaar wordt en groter van omvang, zodat een gedegen en zinnige evaluatie mogelijk wordt. Het experiment moet een redelijke kans van slagen hebben en gunstig uitwerken voor alle betrokkenen.

Dhr. Zwinderman (inspreker op persoonlijke titel) staat voor een toekomst met veilige wiet in stad en Ommeland en pleit voor deelname aan het experiment. De raad kan een historisch verschil maken door wiet te reguleren, net zoals er gecontroleerd beleid geldt voor roken en drinken. De proef zorgt dat alle consumenten geen pesticiden of andere rommel meer binnen krijgen. De schimmige achterdeur had nooit op deze manier toegelaten moeten worden. De overheid moet de zaak in eigen hand en regio houden en samen met alle partijen optrekken. Een wietfabriek zal een nieuwe kenmerkende industrie voor Groningen worden met tachtig banen. Gecontroleerde wiet is goed voor de volksgezondheid, er komt voorlichting aan consumenten en de veiligheid zal verbeteren. Nederland kan weer voorop gaan lopen. Het is al een topland op het gebied van plantveredeling met zes van top tien-bedrijven. In de huidige markt is het haast onmogelijk goed onderzoek te doen op serieuze schaal naar wietteelt en -gebruik. Technologisch gezien is Nederland inmiddels ingehaald. Zonder dit experiment hebben mogelijk straks grote Duitse bedrijven het voor het zeggen. De mondiale beweging naar regulering gaat gepaard met onzekerheden. Maar wanneer iedereen samenwerkt aan een goede invulling, dan zal het hele land daar de vruchten van plukken. Niets doen is een stap terug in de tijd. Meedoen aan het experiment zal het verschil maken.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is benieuwd onder welke voorwaarden het experiment wel haalbaar en reëel wordt geacht.

Mw. Van de Brand (coffeeshouder):

- Betwijfelt of de opslag veilig kan met zo'n grote voorraad in de winkel. Banken hebben bijvoorbeeld zo min mogelijk van waarde in huis. Juweliërs hebben enorme tralies. Het experiment brengt klanten

en medewerkers in gevaar.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is benieuwd hoe de politie dat risico inschat.

Mw. Van de Brand (coffeeshouder):

- Wijst erop dat de verantwoordelijkheid voor vervoer bij potentiële kwekers zal liggen. Stel dat een kweker in Zuid-Limburg zit, hoe komt de wiet dan elke dag veilig in Groningen?
- Is niet overtuigd door de inspraak van potentiële kwekers op het gebied van veiligheid.
- Wil haar personeel dit veiligheidsrisico niet aandoen.

Mw. Van Uneken (PVV):

- Vraagt hoe de kostprijs onder de huidige marktprijs gebracht kan worden. Dat is wel nodig om de deelnemende bedrijven in staat te stellen te concurreren. Anders verplaatst het naar de straat.

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Verwacht 1,40-1,50 euro per gram aan productiekosten. Dat is zeer concurrerend en lager dan de prijzen die nu gevraagd worden. Bovendien zal de kwaliteit hoger en stabiel zijn.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Beamt dat het niet de bedoeling kan zijn deelnemers verplicht duurder in te laten kopen.
- Legt uit dat de grote schaal van een fabriek de kostprijs naar beneden zal drukken doordat efficiënter en effectiever gewerkt kan worden. De huidige verspreide telers halen die schaal niet, en ook niet de standaardisatie die leidt tot homogene hoge kwaliteit.

Mw. Van Uneken (PVV):

- Stelt dat de ervaring leert dat het gebrek aan concurrentie zorgt voor verplaatsing naar de straat.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Benadrukt dat het experiment beoogt uit te vinden welke aanpak wel slaagt. Er is helemaal geen ervaring met verplaatsing naar straathandel wanneer er veel soorten kwalitatief gestandaardiseerde producten op de markt worden aangeboden.
- Wijst op succesvolle voorbeelden in Amerika en Canada.
- Lijkt het goed om de komende vijf jaar te kijken wat wel en niet werkt op weg naar legalisatie.

Mw. Paulusma (D66):

- Hoort de zorgen van coffeeshouder over veiligheid en vraagt zich af of de huidige illegale situatie niet onveilig is voor personeel.
- Leest dat vandaag weer een illegale wietplantage is opgerold. Dat doorbreekt toch juist de continuïteit van levering?

Mw. Nijman (coffeeshouder):

- Antwoordt dat de gevolgen van haperende productie veel omvangrijker zijn bij een fabriek. Een enkele plantage die wegvalt, is makkelijker op te vangen.
- Werkt al dertig jaar met bepaalde kwekers en heeft een eigen systeem opgebouwd. Niemand weet waarvandaan, wanneer en door wie de wiet wordt aangeleverd. Dit maakt het veilig voor personeel.
- Vult aan dat iedereen weet dat er nooit meer dan 500 gram aanwezig is.
- Laat zich nu meermaals per dag discreet bevoorraden om de veiligheid te waarborgen.

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Verkoopt in de Vliegende Hollander aan meer dan vijftienhonderd klanten per dag. De distributie is een logistiek wonder.

Mw. Paulusma (D66):

- Ziet de supermarkt ook elke dag vol liggen met legale producten, zoals hagelslag. Waarom zou de logistiek van wiet dan een probleem zijn wanneer het legaal gebeurt?

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Antwoordt dat hagelslag legaal is. Het huidige distributiesysteem is geënt op illegale aanvoer, maar is wel heel veilig. Er ligt nooit meer dan 500 gram in de winkel en niemand weet precies hoe het werkt. Legale distributie heeft zich nog niet bewezen. Er zit heel veel ervaring in het huidige systeem, dat veilig en goed verloopt.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Is benieuwd of de telers vanaf het begin al meerdere variëteiten van hoogwaardige kwaliteit kunnen leveren of dat het tijd kost.
- Weet dat er in Oost-Groningen hennep gekweekt wordt voor onder andere kleding. Zijn er gesprekken om de toppen te gebruiken voor recreatief wietgebruik?

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Heeft meer dan dertig jaar ervaring en werkt met een groot team mensen die precies weten wat er in de markt speelt. De coffeeshops zullen met zeer veel soorten verwerkt gaan worden.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Is voormalig managing director van HampFlex.
- Legt uit dat er een groot verschil is tussen industriële hennepcultuur voor vezels en marihuana-cultuur voor recreatief gebruik. De toppen worden in het buitenland wel geoogst ten behoeve van CBD-olie, maar het THC-gehalte is te laag voor recreatief gebruik.
- Kan zich wel voorstellen dat overleg wordt over verwerking van reststromen.

Mw. Jacobs (VVD):

- Is benieuwd of de Stichting Drugsbeleid drie concrete voorwaarden kan noemen waardoor het experiment wel praktisch uitvoerbaar wordt.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Vindt het gesloten aspect een nadeel en vergelijkt het met het van de markt halen van alle bier- en whiskysoorten om die te vervangen door een of twee alcoholische staatsdranken. De markt vraagt om meer soorten, net als bij cannabis. Het experiment biedt maar een kleine variëteit.
- Lijkt een betere werkwijze om legale producten organisch te laten ingroeien, aanvankelijk als aanvullend aanbod. Anders zal veel handel zich verplaatsen naar de straat. Dit leidt tot gedoe, overlast en een belasting op het politiebudget.
- Pleit ook voor het niet verplicht stellen van een grote winkelvoorraad. Er zijn altijd mensen op uit om te stelen.
- Roept op voorwaarden in overleg met coffeeshops op te stellen. Dat is te weinig gebeurd.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vraagt hoeveel soorten de telers kunnen leveren en had de indruk dat het er meer dan twee waren.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Zal met coffeeshophouders en de overheid kijken hoeveel soorten gewenst zijn. Er is geen discussie over. Coffeeshops kunnen een gelijke hoeveelheid soorten als nu verwachten.
- Kan zo vaak leveren als nodig in een beveiligde setting. De huidige import van hasj is in elk geval niet gereguleerd en veilig.

Mw. Van Uneken (PVV):

- Stelt dat er toch veel nadelen aan het experiment zitten. Waarom zouden andere grote steden anders afzien van deelname?

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Is toevallig ook verandermanager en ziet bij alle grote veranderingen automatisch weerstand.
- Wijst erop dat acht tot tien gemeenten wel kiezen voor deelname. Wanneer het experiment nu niet plaatsvindt, dan blijft de huidige situatie voortbestaan, inclusief ripdeals en verre van arbotechnisch verantwoorde werkomstandigheden.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Krijgt graag een toelichting op de frequentie en beveiliging van transport.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Heeft ook in het bankwezen gewerkt en weet dat beveiligd waardetransport goed kan werken. Een busje of vrachtwagen sluit dan rechtstreeks aan op een sluis. Dat kan ook dagelijks door bepaalde rondes te rijden.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Vraagt aanvullend wie opdraait voor de kosten voor veiligheidsmaatregelen als sluisen.

Mw. Oldenburger (potentiële kweker):

- Antwoordt dat de producenten op dit moment verantwoordelijk zijn voor veilig transport. De kosten worden verrekend in de kostprijs, waardoor coffeeshophouders ontzorgd worden.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Kan zich voorstellen dat iedere coffeeshouder distributie nu op zijn eigen manier heeft georganiseerd. Is het bezwaar tegen het experiment het beperkt aantal telers? Zouden coffeeshops meer voelen voor een ingroeimodel, waar mw. Woudstra op doelde?

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Lijkt een ingroeimodel een goed idee door de gedoogsituatie uit te breiden naar de achterdeur en legale kwekers zo in de praktijk te laten bewijzen dat ze goede spullen leveren.

Mw. Paulusma (D66):

- Is benieuwd hoe het ingroeien werkt wanneer de telers onbekend zijn.

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Zorgt zelf liever voor de aanvoer en distributie om zo ook de verantwoordelijkheid te kunnen nemen.
- Wil niet dat beveiligers met een opvallend busje bij de shop spullen komen leveren. Er moet elke dag heel veel aangevoerd worden.

Dhr. Mellies (100% Groningen):

- Geloofd de telers die zeggen meerdere soorten te kunnen kweken. Waarop baseren de coffeeshouders dan de bewering dat er een verschraving van het aanbod op zal treden?

Dhr. Verbeek (advocaat coffeeshouder):

- Moet eerst nog zien dat de telers daartoe in staat zijn. De grote steden die niet mee willen doen denken van niet en vrezen dat deelnemende coffeeshops niet zullen kunnen concurreren.
- Wijst op de gevolgen wanneer de telers het niet waar kunnen maken. De telers hebben niet aangegeven alle schade die dan het gevolg is te zullen vergoeden.
- Hooft ook nog niet wie ervoor opdraait wanneer er toch iemand wordt neergestoken of er wiet wordt gestolen. Coffeeshouders willen eerst meer zekerheid.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Vraagt zich af of deelnemende coffeeshouders echt niet terug kunnen vallen op oude leveranciers na afloop van het experiment. Komen leveranciers moeilijk naar coffeeshops toe?

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Houdt zich buiten de handel met telers en heeft daar mensen voor.
- Kan niet inschatten hoe de markt er dan uit zal zien, maar kan zich wel voorstellen dat zijn winkel dan niet meer bestaat.
- Vindt het onterecht dat het experiment mogelijk opgelegd gaat worden, terwijl alles nu erg goed geregeld is met klanten, gemeente en belastingdienst.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Is benieuwd welke rechtspersoon de telers zien zitten. Een stichting lijkt minder voor de hand te liggen dan een bv in verband met winst kunnen maken.
- Vraagt of het THC-gehalte van de gangbare illegale wiet geëvenaard kan worden. De laatste jaren is dat flink opgelopen.

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Kan met de ervaring en productkennis prima wiet leveren die net zo sterk is. Elke teler kan zo vijftien tot twintig soorten kweken, waardoor het totaal zo op honderdvijftig uit zal komen.
- Levert waar de markt om vraagt, ook wat betreft volksgezondheid.

Mw. Dijkshoorn (ceo EV Biotech):

- Kan door middel van kruising heel goed THC-en CBD-waarden analyseren en regelen hoe dat gevraagd wordt. Het gehalte kan door tests ook bewezen worden.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Vraagt wat de heer Meijers bedoelde met zijn opmerking over volksgezondheid.

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Levert alleen schone producten, vrij van pesticiden, zware metalen en andere stoffen die er niet in

thuishoren. Alles wordt getest. Van de huidige illegale wiet is het onbekend wat erop gespoten wordt. De klant zal erop vooruitgaan.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Is benieuwd of coffeeshops nu aan voorlichting en preventie doen en hoe zij daartegenover staan.

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Kent de klanten goed. Veel vaste klanten weten precies wat zij willen en hebben veel kennis over het product. Ze kopen bijvoorbeeld voor een tientje per dag en hebben een lievelingswiet.
- Moet nog maar zien dat de nieuw te kweken wiet in de smaak valt. De distributie en kwaliteitscontrole kunnen het best in handen van de coffeeshops blijven.
- Wil best aan voorlichting doen, maar het moet wel haalbaar zijn met 1500 klanten per dag. Bovendien wil niet iedereen het elke dag horen.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Neemt aan dat Maroc op een berg in Marokko ook biologisch verbouwd wordt. Is er zicht op de kwaliteit van het huidige product? Is bekend wat de telers ermee doen? Zijn er gezondheidsklachten?

Dhr. Balk (coffeeshouder):

- Antwoordt dat de prijs door de kwaliteit bepaald wordt. Er is ook wiet van 35 euro per gram. De inkoper bepaalt met kennis van zaken de kwaliteit.
- Test de wiet niet in een lab. Het is een kwestie van proefondervindelijk vaststellen op basis van dertig jaar ervaring.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is benieuwd wat coffeeshouder als de ideale winkelvoorraad zien in verband met veiligheid. De kwekers lijken aan te geven dat ze ook dagelijks of zelfs meermaals per dag kunnen leveren.

Mw. Van de Brand (coffeeshouder):

- Wijst erop dat een busje pontificaal op de stoep zou moeten parkeren. Er zijn geen veiligheidssluisen. De levering geschiedt nu op diverse tijdstippen en discreet.
- Vindt een voorraad van 500-600 gram hanteerbaar en wil dat graag zelf aan kunnen voeren.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Heeft gehoord dat de kwaliteit in de huidige markt ook gereguleerd wordt omdat sprake is van een zelfregulerend vermogen, terwijl de telers zeggen dat de kwaliteit nu tekortschiet. Hoe zien de coffeeshouder dat?

Mw. Nijman (coffeeshouder):

- Vraagt zich af of de telers genoeg kunnen leveren. Er is al gauw 2,5 ha nodig en dan drie etages hoog. Er mag dan niks fout gaan.
- Antwoordt dat de kwaliteit nu goed is vanwege de grote ervaring van coffeeshouder.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Is benieuwd welke juridische procedures, kosten en claims de coffeeshouder voorzien.

Dhr. Fokke (coffeeshouder):

- Antwoordt dat de Raad voor de rechtspraak op proceduremogelijkheden heeft gewezen voor coffeeshouder die verplicht worden deel te nemen.
- Kan niet alleen bezwaar maken, maar ook een schadevergoeding eisen voor gedeerde inkomsten vanwege lagere omzet. De burgemeester van Eindhoven voorziet dat de door het Rijk gereserveerde 2 miljoen euro niet zal volstaan om dergelijke kosten te dekken.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Is benieuwd wat de adviezen van de Stichting Drugsbeleid voor invloed hebben op de geldigheid en zeggingskracht van de uitkomsten van de evaluatie.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Roept op pas te starten met een experiment als de voorwaarden op orde zijn. Het is verstandig daar samen met andere gemeenten en coffeeshouder aan te werken. Het voorliggende compromis kan

haast niet werken.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Vraagt of het bezwaar dan vooral te maken heeft met draagkracht en niet zozeer met de evaluatie.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Vreest dat de uitkomst zo negatief zal zijn dat het weinig bij zal dragen, terwijl andere landen al veel verder zijn.

Dhr. Bolle (CDA):

- Vraagt zich af of het wel reëel is dat in dit stadium de voorwaarden nog gewijzigd kunnen worden. Is die fase niet voorbij? Ligt niet de vraag voor om mee te doen aan het experiment in deze vorm?

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Lijkt het in dat geval niet verstandig om deel te nemen.
- Vindt het wel zin hebben om de krachten te bundelen met grote gemeenten als Rotterdam, Amsterdam en Den Bosch, die zich tegen deze aanpak keren.

Mw. Uneken (PVV):

- Vraagt mevrouw Woudstra of na het experiment wietteelt weer de illegaliteit in zal gaan.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Is geen ambtenaar en weet dat niet. De regering moet na de evaluatie besluiten.

Mw. Paulusma (D66):

- Werpt tegen dat in grote steden als Amsterdam de argumentatie heel anders is dan in een stad als Den Bosch, omdat het ingezetencriterium daar veel zwaarder telt. Moeten de voorwaarden toegesneden worden op de lokale situatie? Of moet er één landelijk onderling vergelijkbaar experiment komen?

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Waarschuwt voor de grote financiële claims richting gemeenten bij mislukking.
- Roept op een weloverwogen besluit te nemen en niet tegen de zin mee te doen.

Mw. Jacobs (VVD):

- Vraagt een toelichting op de veronderstelde enorme financiële claims.

Mw. Woudstra (Stichting Drugsbeleid):

- Verwijst naar de toelichting door de advocaat en coffeeshophouders. Zij bereiden allerlei financiële claims voor uit angst voor inkomstenverlies.
- Noemt verder de kosten en schade door toegenomen straathandel.

Mw. Jacobs (VVD):

- Hoort van de kwekers dat ze graag legalisatie willen, maar het experiment wil dat juist graag regelen. Het houdt toch in dat de kwekers juist wel in beeld zijn? Of zijn coffeeshophouders eigenlijk überhaupt tegen een gesloten keten?

Dhr. Balk (coffeeshophouder):

- Denkt dat de 30% buitenlandse wiet hoe dan ook naar de straathandel zal verdwijnen.
- Is voor vrijemarktwerking. Iedereen zou een aanvraag moeten kunnen doen om een wietkwekerij te beginnen. Dat is wat anders dan gedwongen afname van een vaste groep kwekers.

Dhr. Mellies (100% Groningen):

- Heeft begrepen dat restanten aan het eind van het experiment vernietigd zouden moeten worden. Is dat risico ingecalculeerd?

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Geloof niet dat er een eind zal komen aan deze werkwijze. Mocht dat wel zo zijn, dan worden de restanten gewoon verkocht tot ze op zijn.

Dhr. Mellies (100% Groningen):

- Kan zich voorstellen dat coffeeshops het risico lopen zonder product te komen tijdens een afbouw.

Dhr. Meijers (potentiële kweker):

- Verwacht absoluut niet dat het na evaluatie teruggedraaid zal worden. De vraag is groot genoeg.
- Had liever meteen grotere stappen gezien, maar dit heeft te maken met de eerste stap van het experiment.

Dhr. Bolle (CDA):

- Verifieert of alle coffeeshouhouders tegen het experiment zijn.

De voorzitter:

- Concludeert dat buiten de microfoons om voldoende antwoord is gegeven op die vraag, namelijk: ja.
- Sluit de hoorzitting onder dankzegging om 20.30 uur.